

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරන අධ්‍යයන පීඨය

වාණිජ විද්‍යාවේදී (විශේෂ) උපාධි තෙවන වසර පරීක්ෂණය (බාහිර)- 2021

2024 - අගෝස්තු

BCOME 3063 - බදුකරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : (හතරයි) 04

කාලය : පැය 02 යි

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න අංක - 01

ධනුක රත්නායක මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ නේවාසිකයෙකි. ඔහුගේ 2022/2023 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළ ආදායම් සහ වියදම් පිළිබඳ තොරතුරු ඔබට ලබා දී ඇත.

01. සේවා නියුක්තියට අදාළ තොරතුරු

- මාසික වේතන - රු. 250,000
- මාසික ගමන් දීමනා - රු. 50,000
- මාසික ජීවන වියදම් දීමනා - රු. 15,000
- මාසික අනෙකුත් දීමනා - රු. 15,000
- සේවක අර්ථ සාධක අරමුදලට සේවකයාගේ දායකත්වය - රු.. 594,000
- සේවක භාරකාර අරමුදලට සේවකයාගේ දායකත්වය - රු. 213,840
- 2022 ජනවාරි මස ප්‍රකාශයට පත් කොට, 2022 අප්‍රේල් මස ලද ප්‍රසාද දීමනා - රු. 500,000
- විදුලි බිල් පත් ප්‍රතිපූර්ණය - රු. 75,000
- වසර තුළ දුරකථන බිල් පත් ප්‍රතිපූර්ණය - රු. 72,000
- වර්ෂය තුළ ඔහුගේ සෞඛ්‍ය රක්ෂණ වාරික රු. 750,000 ක් සමාගම විසින් ප්‍රතිපූර්ණය කොට ඇත. මෙම ප්‍රතිපූර්ණ අවස්ථාවට සමාගමේ සියළු සේවකයන් හිමිකම් කියයි.
- ඔහු කඩුවෙල නගරසභා සීමාවේ පිහිටි කුලී නිවසක රු. 35,000 මාසික කුලියකට ජීවත් වෙයි. එම කුලී වියදම වෙනුවෙන් රු. 25,000 ක් සමාගම විසින් ඔහුට මාසිකව ප්‍රතිපූර්ණය කරයි.
- සමාගම විසින් ඔහුට ඉන්ධන සහිතව මෝටර් රථයක් ලබාදී ඇත. එහි ගමන් වාර සම්බන්ධව නිවැරදි සටහන් සමාගම මගින් සටහන් කර නොගනී.
- 2023 ජනවාරි මස තුළදී රත්නායක මහතා විසින් එක් කොටසකට රු.100 බැගින් සමාගමේ කොටස් 2000 ක් අත්පත් කර ගැනීමට ඔහුට තිබූ හිමිකම ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මෙම හිමිකම

ලැබෙන අවස්ථාවේ සහ මෙම හිමිකම ක්‍රියාවට නංවන අවස්ථාවේ කොටසක වෙළඳපල මිල පිළිවෙලින් රු. 75 ක් සහ රු.150 ක් විය.

- ඔහු සමාගමේ පාරිභෝගිකයකු මුණ ගැසීමට යෑම වෙනුවෙන් දැරූ රු. 25,000 ක ගමන් වියදම සමාගම විසින් ප්‍රතිපූර්ණය කරන ලදී.
- වර්ෂය තුළදී සමාගම විසින් ඔහුගේ වැටුපෙන් රු. 925,000 ක මුදලක් පුද්ගල ආදායම් බදු අත්තිකාරම් (APIT) ලෙස අඩු කරගෙන තිබුණි.

02. අනෙකුත් තොරතුරු.

- රත්නායක මහතාට මහනුවර නගරයේ නිවසක් ඇති අතර, එය රු.80,000 ක මාසික අගයකට 2021 ජනවාරි මස සිට කුලියට දී ඇත.
- ඔහුට වාණිජ බැංකුවක ස්ථාවර තැන්පතුවක් ඇති අතර, ඒ සඳහා රු. 503,500 ක මුදලක් ශුද්ධ පොළී ආදායම් ලෙස වර්ෂය තුළදී ලැබුණි.
- ඔහුගේ කොටස් ආයෝජන මත නේවාසික සමාගමකින් රු. 50,000 ක ශුද්ධ ලාභාශ ලැබුණි.
- ඔහු අනුමත ළමා නිවාසයකට 200,000 ක් මුදලින් ද, රු. 300,000 ක් වියළි ආහාර ලෙසද පරිත්‍යාග කරන ලදී.
- ඔහු ස්වයං තක්සේරු ක්‍රමය මත වර්ෂය තුළ කාර්තුවකට රු. 500,000 බැගින් ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවට බදු ගෙවා ඇත.

2022/2023 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළව ධනුක රත්නායක මහතා සඳහා ඔබ විසින් පහත දෑ ගණනය කළ යුතුය. (මෙම තක්සේරු වර්ෂයේ මුල් මාස 09ට අදාළ වූ බදුරිතිය නොසලකා හරින්න)

අ. තක්සේරු කළ ආදායම	(ලකුණු 25)
ආ. බදු අයවන ආදායම	(ලකුණු 10)
ඇ. අවසන් බදු වගකීම	(ලකුණු 05)
	(මුළු ලකුණු 40 යි)

ප්‍රශ්න අංක - 02

ජාලිය සිල්වා මහතාගේ තනි පුද්ගල ව්‍යාපාරයේ 2022/2023 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළව පහත තොරතුරු ඔබට ලබාදී ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයට අනුව ශුද්ධ ලාභය - රු. 6,750,000

ශුද්ධ ලාභය තුළ අනෙකුත් ආදායම් - රු. 550,000 ක් සටහන් වන අතර එයට අදාළ තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

- ශුද්ධ පොලී ආදායම - රු. 142,000
- ආයෝජන අරමුණින් අත්පත් කරගත් ගොඩනැගිල්ලෙන් ලද කුලී ආදායම - රු. 120,000
- යන්ත්‍ර විකුණුම් ලාභ - රු. 288,000

විශේෂිත වියදම්

- වැටුප් හා චේතන - රු. 1,250,000
- සේවක අර්ථසාදක අරමුදල - රු. 187,500
- විදුලිය - රු. 75,000
- අඩමාණ ණය සඳහා වෙන් කිරීම් - රු. 100,000
- පාරිතෝෂිත වෙන් කිරීම් - රු. 720,000 (පාරිතෝෂිත වෙන් කිරීම් ගිණුමේ ආරම්භක හා අවසාන ශේෂ පිළිවෙලින් 650,000 හා රු. 770,000 විය).
- විශ්වවිද්‍යාලයක ව්‍යාපාර කලමණාකරණ බාහිර උපාධි පාඨමාලාවක් සඳහා ව්‍යාපාරයේ නිෂ්පාදන සුපරීක්ෂකට කල ගෙවීම් - රු. 550,000
- ක්‍ෂය - රු. 875,000
- අපි වෙනුවෙන් අපි අරමුදල සඳහා මුදලින් කල පරිත්‍යාග - රු. 500,000
- ලොරි රථය සඳහා කල අළුත්වැඩියා වියදම් - රු. 200,000
- විනෝද වියදම් - රු. 100,000
- ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීම් - රු. 200,000
- දඩ - රු. 15,000
- බෙංගු රිති කඩකිරීම සඳහා වූ උසාවි නඩුවක් වෙනුවෙන් නීතිඥයන්ට කල ගෙවීම් - රු. 10,000
- බදු උපදේශක ගාස්තු - රු. 15,000
- මූල්‍ය වියදම් - රු. 90,000 (පසුගිය වර්ෂයේ මෙහෙයුම් වියදම් අවශ්‍යතා සඳහා ලබාගත් ණයක් වෙනුවෙන් කරන පොළී ගෙවීම් මෙමගින් නිරූපණය කෙරේ.).

- විකුණුම් පිරිවැය - රු. 950,000 (මෙම ගණනය තුළ අවසන් තොග පිරිවැය රු. 100,000 ක් අන්තර් ගත වේ. කෙසේවෙතත් ශේෂ පත්‍ර දිනට මෙම තොගයේ වෙළඳ පල වටිනාකම රු. 125,000 ක් විය.)

දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ

වත්කම්	පිරිවැය (රු.)	අත්පත් කර ගත් වර්ෂය හා සටහන්
ඉඩම්	7,500,000	2016/2017
කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල	5,500,000	2017/2018
ගොඩනැගිල්ල -2	1,500,000	2018/2019
යන්ත්‍ර	500,000	2021/2022 (මෙම යන්ත්‍රය වර්ෂය තුළ 550,000 කට විකුණා ඇත.)
බෙදාහැරීමේ ලොරිය	4,500,000	2018/2019 (නඩත්තු වියදම් දරා ඇත්තේ මෙම ලොරි රථය වෙනුවෙනි)
පරිගණක	150,000	2022/2023
කාර්යාල ලී බඩු	750,000	2016/2017

ජාලීය සිල්වා මහතාගේ 2022/2023 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා බදු අයවන ව්‍යාපාර ලාභය ගණනය කරන්න.

(මුළු ලකුණු 30 යි.)

ප්‍රශ්න අංක - 03

ඔබ සේවය කරන බදු උපදේශන ආයතන විසින් ගනුදෙනුකරුවන් 03 දෙනෙකුගේ බදු උපදේශක ලෙස ඔබව පත්කරන ලදී. එක් එක් ගනුදෙනුකරුට අදාළ තොරතුරු පහත සපයා ඇත.

ගනුදෙනුකරු 1

ඔහු 2016 අගෝස්තු 13 දින රු. 5,500,000 ක් ගෙවා ඉඩමක් මිලදී ගෙන එය ආයෝජනයක් ලෙස තබාගන්නා ලදී. අත්පත් කර ගන්නා අවස්ථාවේදී ඔහු රු. 275,000 ක මුද්දර ගාස්තු සහ රු. 55,000 ක නීතිඥ ගාස්තු ගෙවා ඇත. 2024 පෙබරවාරි 01 දින ඔහු විසින් මෙම ඉඩම රු.9,000,000 කට විකුණු අතර එහිදී තැරැව් ගාස්තු ලෙස රු. 100,000 ක් දරන ලදී. 2017 සැප්තැම්බර් 30 දින වෙළඳ පල අගය රු.6,000,000 වූ අතර, මෙම ඉඩම විකුණන දින වන විට වෙළඳපල අගය රු. 9,500,000 ක් විය.

ගනුදෙනුකරු 2

2020/2021 තක්සේරු වර්ෂයේ දී ඔහුට සමාගමෙන් ප්‍රසාද දීමනා ලෙස පරිවස් 10 ක ඉඩමක් හිමි විය. එම අවස්ථාවේ එහි වෙළඳපල අගය රු. 5,200,000 ක් විය. 2022/2023 තක්සේරු වර්ෂයේදී ඔහු මෙම ඉඩම රු. 6,800,000 ක මුදලකට විකුණන ලදී. එම අවස්ථාවේදී ඔහු විසින් රු. 10,000 ක ප්‍රචාරණ ගාස්තුවක් මේ වෙනුවෙන් දරන ලදී.

ගනුදෙනුකරු 3

2024 ජනවාරි 01 දින ඔහුට උරුමයෙන් ලද, ගම්පහ පිහිටි නිවසක් රු. 9,000,000 කට විකුණන ලදී. මෙම නිවස ඔහුට 2019 දෙසැම්බර් 31 දින ඔහුගේ පියා විසින් ලබා දෙන ලදී. 2012 මාර්තු මාසයේ මෙම නිවස ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් ඔහුගේ පියා දරන ලද පිරිවැය රු.6,000,000 කි. මෙම නිවස උරුමයෙන් ලද දින සිට, විකුණු දින දක්වා ඔහු තම පවුලේ සාමාජිකයින් සමග මෙම නිවසේ ජීවත් වී ඇත.

දෙන ලද අවස්ථා විශ්ලේෂණය කරමින් එක් එක් ගනුදෙනුකරුගේ ආදායම් බදු බැඳීම් පිළිබඳව උපදේශන සටහනක් 2022/2023 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා කෙටුම්පත් කරන්න.

(එකකට ලකුණු 05 බැගින්)

(මුළු ලකුණු 15 යි)

ප්‍රශ්න අංක - 04

අ. ශ්‍රී ලංකාවේ ආදායම් බදු රීතියට අනුව ‘පුරවැසියා’ ‘නේවාසිකයා’ ගෙන් වෙන් කොට දක්වන්න.
(ලකුණු 03)

ආ. ප්‍රධාන ආදායම් බදු මූලධර්ම ලැයිස්තුගත කර, රටක පුද්ගල ආදායම් බදු නීති සැකසීමේදී එම මූලධර්ම පවත්වාගෙන යාමේ ඇති වැදගත්කම සැකවින් පහදන්න.

(ලකුණු 06)

ඇ. 2023 ජනවාරි 01 දින සිට ශ්‍රී ලංකාවේ පුද්ගල ආදායම් බදු සම්බන්ධව ඇතිවූ ඕනෑම ප්‍රධාන වෙනස්කම් 03 ක් පහදන්න.

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 15 යි)